

Regeringens proposition

1975/76: 108

om godkännande av överenskommelse om upprättande av Nordiska investeringsbanken, m. m.;

beslutad den 29 januari 1976.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

KJELL-OLOF FELDT

Propositionens huvudsakliga innehåll

Den 4 december 1975 undertecknade företrädare för regeringarna i de fem nordiska länderna en överenskommelse om att upprätta en investeringsbank, Nordiska investeringsbanken, med huvudsäte i Helsingfors.

Banken skall enligt överenskommelsen ge lån och ställa garantier för att genomföra investeringsprojekt och export av nordiskt intresse. Bankens grundkapital skall vara 400 milj. SDR (särskilda dragningsrätter), vilket f. n. motsvarar ca 2 miljarder kr. Vid sidan av grundkapitalet skall banken skaffa medel till utlåningsverksamhet genom att ta upp lån inom eller utanför de nordiska länderna.

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner överenskommelsen och medger att svenska staten ikläder sig ansvaret för att täcka Sveriges andel av bankens grundkapital, 180 milj. SDR, vilket f. n. motsvarar ca 925 milj. kr. Sveriges andel av den del av grundkapitalet som skall betalas in utgör 45 milj. SDR, dvs. ca 230 milj. kr. För den första inbetalningen av Sveriges andel av grundkapitalet föreslås att det för budgetåret 1976/77 anvisas ett reservationsanslag om 80 milj. kr.

Sveriges tillträde till överenskommelsen förutsätter att vissa bestämmelser angående bankens rättsliga ställning införlivas med svensk rätt. Av denna anledning föreslås en komplettering av lagen med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier.

Vidare föreslås vissa ändringar i de s. k. kapitaltäckningsreglerna i banklagstiftningen och vissa ändringar i de placeringsbestämmelser som gäller för allmänna pensionsfonden och vissa andra institut.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1966:664) med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier

Härigenom föreskrives, att 3 § lagen (1966:664) med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Utan hinder av bestämmelse i annan författning åtnjuta följande internationella organisationer immunitet och privilegier enligt vad som bestämts i stadga eller avtal som är i kraft i förhållande till Sverige

1. Förenta Nationerna,
2. till Förenta Nationerna anknutna fackorgan,
3. Europarådet,
4. rådet för samarbete på tullområdet,
5. internationella atomenergiorganet,
6. Europeiska frihandelssammanslutningen,
7. organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling, samt den inom denna organisation upprättade finansiella stödfonden,
8. *organisationen för europeisk rymdforskning,*
9. den internationella domstolen,
10. den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna,
11. internationella centralorganet för biläggandet av investeringstvisiter,
12. Asiatiska utvecklingsbanken,

Utan hinder av bestämmelse i annan författning åtnjuta följande internationella organisationer immunitet och privilegier enligt vad som bestämts i stadga eller avtal som är i kraft i förhållande till Sverige

1. Förenta Nationerna,
2. till Förenta Nationerna anknutna fackorgan,
3. Europarådet,
4. rådet för samarbete på tullområdet,
5. internationella atomenergiorganet,
6. Europeiska frihandelssammanslutningen,
7. organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling, samt den inom denna organisation upprättade finansiella stödfonden,
8. *Europeiska rymdorganet,*
9. den internationella domstolen,
10. den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna,
11. internationella centralorganet för biläggandet av investeringstvisiter,
12. Asiatiska utvecklingsbanken,

¹Lagen omtryckt 1973:1204.

²Senaste lydelse enligt rskr 1975/76:110

Nuvarande lydelse

13. internationella telesatellitorganisationen Intelsat,
14. Afrikanska utvecklingsfonden,
15. internationella oljeskadefonden,
16. den europeiska organisationen för astronomisk forskning rörande södra stjärnhimlen,
17. det europeiska centret för medellånga väderprognoser.

Föreslagen lydelse

13. internationella telesatellitorganisationen Intelsat,
14. Afrikanska utvecklingsfonden,
15. internationella oljeskadefonden,
16. den europeiska organisationen för astronomisk forskning rörande södra stjärnhimlen,
17. det europeiska centret för medellånga väderprognoser,
18. *Nordiska investeringsbanken.*

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1955:183) om bankrörelse

Härigenom föreskrives att 57 § lagen (1955:183) om bankrörelse skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

57 §¹

Bankaktiebolag skall till insättarnas skydd ha eget kapital till visst lägsta belopp. Detta bestämmes i förhållande till bankbolagets tillgångar och till garantiförbindelser som bolaget ingått (placeringar). Vid beräkningen av kapitalkravet indelas placeringarna i följande fyra grupper, nämligen

- A. 1. ineliggande kassa, checkar, postremissväxlar samt fordringar hos riksbanken och riksgäldskontoret,
2. skattkamarväxlar och obligationer som utfärdats av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, allmän kassa eller inrättning, vars reglemente fastställts av regeringen, *eller* kreditaktiebolag,
2. skattkamarväxlar och obligationer som utfärdats av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, allmän kassa eller inrättning, vars reglemente fastställts av regeringen, kreditaktiebolag *eller* *Nordiska investeringsbanken*,
3. andra fordringar för vilka staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, bankaktiebolag, sparbank, centralkassa eller annan under A 1 eller 2 avsedd kassa eller inrättning, kreditaktiebolag, sådant bankägt aktiebolag som enligt regeringens medgivande får jämföras med kreditaktiebolag vid tillämpningen av detta stycke eller försäkringsföretag med svensk koncession svarar,
4. fordringar för vilka säkerheten utgöres av värdehandling eller fordran som anges under A 1-3,
5. garantiförbindelser för vilka banken erhållit säkerhet i värdehandling eller fordran, som anges under A 1-4,
- B. 1. andra fullgoda obligationer än de som angivas under A 2,
2. fordringar för vilka utländskt bankföretag eller annat försäkringsföretag än som avses under A 3 eller samfällighetsförening svarar,
3. fordringar för vilka säkerheten utgöres av värdehandling eller fordran, som anges under B 1 eller 2, *eller* inteckning i jordbruks-, affärs- eller bostadsfastighet eller tomträtt till sådan fastighet inom sjuttiofem procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad som hör till tomträten,

¹Scenaste lydelse 1975:227

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

4. garantiförbindelser för vilka banken erhållit säkerhet i värdehandling eller fordran, som angives under B 1-3,
- C. 1. fordringar för vilka säkerheten utgöres av
 inteckning i jordbruksfastighet, i bostadsfastighet med en- eller tvåfamiljshus eller med flerfamiljshus för vilket statligt bostadslån utgår eller i tomträtt till sådan fastighet, om inteckningssäkerheten är förstärkt med borgen och inteckningen ligger mellan sjuttiofem och etthundra procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad som hör till tomträten,
 inteckning i fastighet, som helt eller delvis är inrättad för industriell verksamhet, eller i tomträtt till sådan fastighet inom femtio procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad och annan egendom som hör till tomträten,
 förlagsbevis eller aktie, som noteras vid fondbörs här i landet, eller
 borgen, dock ej till högre belopp för varje låntagare än tjugofemtusen kronor,
2. garantiförbindelser för vilka banken erhållit säkerhet i form av värdehandling, fordran eller borgensförbindelse som angives under C 1,
- D. övriga tillgångar och garantiförbindelser utom sådana som enligt femte och sjätte styckena skola avräknas från eget kapital.

För placeringar, som angivas under A, fordras ej eget kapital. I övrigt skall bankbolag vid varje tidpunkt ha eget kapital till lägst ett belopp, som motsvarar sammanlagt

en procent av summan av placeringar, som angivas under B,
 fyra procent av summan av placeringar, som angivas under C, och
 åtta procent av summan av placeringar, som angivas under D.

Tillgång skall tagas upp till bokfört värde och garantiförbindelse till sitt nominella belopp.

Med eget kapital avses aktiekapital, reservfond, dispositionsfond och av bolagsstämman fastställd vinstbalans. Med eget kapital får likställas det nominella värdet av förlagsbevis, utställda av bankbolaget, intill ett belopp motsvarande bolagets aktiekapital. I fråga om förlagskapital, som långgivaren kan återkräva inom fem år, skall dock iakttas att med bolagets kapital får likställas högst så stor del av det varje år förfallande beloppet som svarar mot tio procent av bolagets aktiekapital.

Från bankbolagets eget kapital skall avräknas det bokförda värdet av vad banken såsom aktiekapital eller i annan form tillskjutit till annat in- eller utländskt företag som driver någon form av bankverksamhet. Sådan avräkning skall dock ej ske i fråga om företag där staten är delägare eller i fråga om kreditaktiebolag som har till huvudsakligt ändamål att lämna

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

lån mot säkerhet i form av panträtt på grundval av in-teckning i bostads-, kontors- eller affärsfastighet.

Har bankbolag väsentligt ekonomiskt intresse i aktiebolag, som uteslutande har till syfte att förvalta fastighet eller tomträtt som förvärvats för att bereda banken lokaler för dess inrymmande eller tillgodose därmed sammanhängande behov, skall från bankbolagets eget kapital avräknas åtta procent av summan av det bokförda värdet av aktierna i fastighetsbolaget och bolagets bokförda skulder eller den del av dessa som svarar mot bankens innehav av aktier i fastighetsbolaget.

Med uppskattat värde avses det värde, som bankbolaget bestämt på grundval av särskild värdering. Har enligt gällande bestämmelser om lån av statsmedel till främjande av bostadsbyggandet sådant lån beviljats till uppförande av viss byggnad, skall till grund för bedömandet i stället för uppskattningsvärdet läggas det enligt nämnda bestämmelser fastställda pantvärdet för byggnaden eller den fastighet, där denna uppföres, om ej särskilda skäl föranleda annat.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1955:416) om sparbanker

Härigenom föreskrives att 26 § lagen (1955:416) om sparbanker skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*26 §¹

Sparbank skall till insättarnas skydd ha egna fonder till visst lägsta belopp. Detta bestämmes i förhållande till sparbankens tillgångar och till garantiförbindelser som sparbanken ingått (placeringar). Vid beräkningen av kravet på egna fonder indelas placeringarna i följande fyra grupper, nämligen

- A. 1. ineliggande kassa, checkar, postremissväxlar samt fordringar hos riksbanken och riksgäldskontoret,
2. skattkammарväxlar och obligationer som utfärdats av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, allmän kassa eller inrättning, vars reglemente fastställts av regeringen *eller* kreditaktiebolag,
2. skattkammарväxlar och obligationer som utfärdats av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, allmän kassa eller inrättning, vars reglemente fastställts av regeringen, kreditaktiebolag *eller* *Nordiska investeringsbanken*,
3. andra fordringar för vilka staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, bankaktiebolag, sparbank, centralkassa eller annan under A 1 eller 2 avsedd kassa eller inrättning, kreditaktiebolag, sådant bankägt aktiebolag som enligt regeringens medgivande får jämföras med kreditaktiebolag vid tillämpningen av detta stycke eller försäkringsföretag med svensk koncession svarar,
4. fordringar för vilka säkerheten utgöres av värdehandling eller fordran, som anges under A 1-3,
5. garantiförbindelser för vilka sparbanken erhållit säkerhet i värdehandling eller fordran, som anges under A 1-4,
- B. 1. andra fullgoda obligationer än de som angivas under A 2,
2. fordringar för vilka utländskt bankföretag eller annat försäkringsföretag än som avses under A 3 eller samfällighetsförening svarar,
3. fordringar för vilka säkerheten utgöres av värdehandling eller fordran, som anges under B 1 eller 2, eller inteckning i jordbruks-, affärs- eller bostadsfastighet eller tomträtt till sådan fastighet inom sjuttiofem procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad som hör till tomträtten,

¹ Senaste lydelse 1975:228.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

4. garantiförbindelser för vilka sparbanken erhållit säkerhet i värdehandling eller fordran, som anges under B 1-3,
- C. 1. fordringar för vilka säkerheten utgöres av
 inteckning i jordbruksfastighet, i bostadsfastighet med en- eller tvåfamiljshus eller med flerfamiljshus för vilket statligt bostadslån utgår eller i tomträtt till sådan fastighet, om inteckningssäkerheten är förstärkt med borgen och inteckningen ligger mellan sjuttiofem och etthundra procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad som hör till tomträtten, inteckning i fastighet, som helt eller delvis är inrättad för industriell verksamhet, eller i tomträtt till sådan fastighet inom femtio procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad och annan egendom som hör till tomträtten,
 förlagsbevis eller aktie, som noteras vid fondbörs här i landet, eller
 borgen, dock ej till högre belopp för varje låntagare än tjugufemtusen kronor,
2. garantiförbindelser för vilka sparbanken erhållit säkerhet i form av värdehandling, fordran eller borgensförbindelse som anges under C 1,
- D. övriga tillgångar och garantiförbindelser utom sådana som enligt femte och sjätte styckena skola avräknas från sparbankens egna fonder.

För placeringar, som angivas under A, fordras ej egna fonder. I övrigt skall sparbank vid varje tidpunkt ha egna fonder till lägst ett belopp, som motsvarar sammanlagt

- en procent av summan av placeringar, som angivas under B,
- fyra procent av summan av placeringar som angivas under C, och
- åtta procent av summan av placeringar, som angivas under D.

Tillgång skall tagas upp till bokfört värde och garantiförbindelse till sitt nominella belopp.

Med egna fonder avses grundfond, reservfond och garantifond. Med egna fonder får likställas det nominella värdet av förlagsbevis, utställda av sparbanken, intill ett belopp motsvarande sparbankens reservfond. I fråga om förlagskapital, som långivaren kan återkräva inom fem år, skall dock iakttagas att med sparbankens fonder får likställas högst så stor del av det varje år förfallande beloppet som svarar mot tio procent av reservfonden.

Från sparbankens egna fonder skall avräknas det bokförda värdet av vad sparbanken såsom aktiekapital eller i annan form tillskjutit till företag som driver någon form av bankverksamhet. Sådan avräkning skall dock ej ske

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

i fråga om företag där staten är delägare eller i fråga om kreditaktiebolag som har till huvudsakligt ändamål att lämna lån mot säkerhet i form av panträtt på grundval av inteckning i bostads-, kontors- eller affärsfastighet.

Har sparbank väsentligt ekonomiskt intresse i aktiebolag, som uteslutande har till syfte att förvalta fastighet eller tomträtt som förvärvats för att bereda sparbanken lokaler för dess inrymmande eller tillgodose därmed sammanhängande behov, skall från sparbankens egna fonder avräknas åtta procent av summan av det bokförda värdet av aktierna i fastighetsbolaget och bolagets bokförda skulder eller den del av dessa som svarar mot sparbankens innehav av aktier i fastighetsbolaget.

Med uppskattat värde avses det värde, som sparbanken bestämt på grundval av särskild värdering. Har enligt gällande bestämmelser om lån av statsmedel till främjande av bostadsbyggande sådant lån beviljats till uppförande av viss byggnad, skall till grund för bedömandet i stället för uppskattningsvärdet läggas det enligt nämnda bestämmelser fastställda pantvärdet för byggnaden eller den fastighet, där denna uppföres, om ej särskilda skäl föranleda annat.

Sparbank, som på grund av avtal enligt 79 § skall uppbära blivande överskott vid annan sparbanks likvidation, får vid bestämmande av kravet på egna fonder under tiden för likvidationen taga överskottet i beräkning intill belopp och på villkor som tillsynsmyndigheten fastställer.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

4 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1956:216) om jordbrukskasserörelsen

Härigenom föreskrives att 34 § lagen (1956:216) om jordbrukskasserörelsen skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34 §¹

Centralkassa jämte anslutna jordbrukskassor skall till insättarnas skydd ha eget kapital till visst lägsta belopp. Detta bestämmes för kassorna gemensamt i förhållande till deras tillgångar och av dem ingångna garantiförbindelser (placeringar). Vid beräkningen av kapitalkravet indelas placeringarna i följande fyra grupper, nämligen

A. 1. ineliggande kassa, checkar, postremissväxlar samt fordringar hos riksbanken och riksgäldskontoret, 2. skattkamarväxlar och obligationer som utfärdats av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, allmän kassa eller inrättning, vars reglemente fastställts av regeringen eller kreditaktiebolag, 3. andra fordringar för vilka staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, bankaktiebolag, sparbanks-, centralkassa eller annan under A 1 eller 2 avsedd kassa eller inrättning, kreditaktiebolag, sådant bankägt aktiebolag som enligt regeringens medgivande får jämställas med kreditaktiebolag vid tillämpningen av detta stycke eller försäkringsföretag med svensk koncession svarar, 4. fordringar för vilka säkerheten utgöres av värdehandling eller fordran, som anges under A 1–3, 5. garantiförbindelser, som utfärdats av centralkassan eller ansluten jordbrukskassa och för vilka kassan erhållit säkerhet i värdehandling eller fordran, som anges under A 1–4,	2. skattkamarväxlar och obligationer som utfärdats av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, allmän kassa eller inrättning, vars reglemente fastställts av regeringen, kreditaktiebolag eller Nordiska investeringsbanken,
- B. 1. andra fullgoda obligationer än de som angivas under A 2,
2. fordringar för vilka utländskt bankföretag eller annat försäkringsföretag än som avses under A 3 eller samfällighetsförening svarar,
3. fordringar för vilka säkerheten utgöres av värdehandling eller fordran, som anges under B 1 eller 2, eller inteckning i jordbruks-, affärs- eller bostadsfastighet eller tomträtt till sådan fastighet inom sjuttiofem procent av det uppskattade värdet

¹ Senaste lydelse 1975:229.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad som hör till tomträtten,

4. garantiförbindelser, som utfärdats av centralkassan eller ansluten jordbrukskassa och för vilka kassan erhållit säkerhet i värdehandling eller fordran, som angives under B 1-3,

- C. 1. fordringar för vilka säkerheten utgöres av

inteckning i jordbruksfastighet, i bostadsfastighet med en- eller tvåfamiljshus eller med flerfamiljshus för vilket statligt bostadslån utgår eller i tomträtt till sådan fastighet, om inteckningssäkerheten är förstärkt med borgen och inteckningen ligger mellan sjuttiofem och etthundra procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad som hör till tomträtten,

inteckning i fastighet, som helt eller delvis är inrättad för industriell verksamhet, eller i tomträtt till sådan fastighet inom femtio procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad och annan egendom som hör till tomträtten,

förlagsbevis eller aktie, som noteras vid fondbörs här i landet, eller

borgen, dock ej till högre belopp för varje låntagare än tjugofemtusen kronor,

2. garantiförbindelser, som utfärdats av centralkassan eller ansluten jordbrukskassa och för vilka kassan erhållit säkerhet i form av värdehandling, fordran eller borgensförbindelse som angives under C 1,

- D. övriga tillgångar och garantiförbindelser utom sådana som enligt femte och sjätte styckena skola avräknas från eget kapital.

För placeringar, som angivas under A, fordras ej eget kapital. I övrigt skall centralkassa jämte anslutna jordbrukskassor vid varje tidpunkt ha eget kapital till lägst ett belopp, som motsvarar sammanlagt

en procent av summan av placeringar, som angivas under B,

fyra procent av summan av placeringar, som angivas under C, och

åtta procent av summan av placeringar, som angivas under D.

Tillgång skall tagas upp till bokfört värde och garantiförbindelse till sitt nominella belopp.

Med eget kapital avses insatskapital, reservfond, dispositionsfond och av stämman fastställd vinstbalans. Med eget kapital får likställas det nominella värdet av förlagsbevis, utställda av centralkassan, intill ett belopp motsvarande det belopp vartill centralkassans och anslutna jordbrukskassors eget kapital uppgår. I fråga om förlagskapital, som långivaren kan återkräva inom fem år, skall dock iakttagas att med centralkassans och de anslutna jordbrukskassornas eget kapital får likställas högst så stor del av det varje år

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

förfallande beloppet som svarar mot tio procent av detta kapital.

Från centralkassans och de anslutna jordbrukskassornas eget kapital skall avräknas det bokförda värdet av vad de såsom aktiekapital eller i annan form tillskjutit till företag som driver någon form av bankverksamhet. Sådan avräkning skall dock ej ske i fråga om företag där staten är delägare eller i fråga om kreditaktiebolag som har till huvudsakligt ändamål att lämna lån mot säkerhet i form av panträtt på grundval av inteckning i bostads-, kontors- eller affärsfastighet.

Har centralkassa eller ansluten jordbrukskassa väsentligt ekonomiskt intresse i aktiebolag som uteslutande har till syfte att förvalta fastighet eller tomträtt som förvärvats för att bereda någon av kassorna lokaler för dess inrymmande eller tillgodose därmed sammanhängande behov, skall från det egna kapitalet avräknas åtta procent av summan av det bokförda värdet av aktierna i fastighetsbolaget och bolagets bokförda skulder eller den del av dessa som svarar mot kassans innehav av aktier i fastighetsbolaget.

Med uppskattat värde avses det värde, som kreditkassa bestämt på grundval av särskild värdering. Har enligt gällande bestämmelser om lån av statsmedel till främjande av bostadsbyggandet sådant lån beviljats till uppförande av viss byggnad, skall till grund för bedömandet i stället för uppskattningsvärdet läggas det enligt nämnda bestämmelser fastställda pantvärdet för byggnaden eller den fastighet, där denna uppföres, om ej särskilda skäl föranleda annat.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

5 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1948:433) om försäkringsrörelse

Härigenom föreskrives i fråga om lagen (1948:433) om försäkringsrörelse¹ dels att i 4 § 1 och 2 mom., 70, 72 och 81 §§, 94 § 1 mom., 95 och 97 §§, 100 § 1 mom., 135 och 142 §§, 166 § 1 och 2 mom., 204 § 1 mom., 233 och 237 §§, 288 § 3–5 mom., 292 och 294 §§, 297 § 1–3 mom., 302 §, 310 § 1 mom. samt 315, 318, 337, 345 och 349 §§ ordet ”Konungen” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”regeringen” i motsvarande form, dels att 274 § skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

274 §²

Vid envar tidpunkt skall ett belopp motsvarande försäkringsfonden för livförsäkringar vara redovisat i följande slag av värdehandlingar:

1. obligationer eller andra skuldförbindelser, som utfärdats eller garanterats av staten;

2. obligationer utfärdade av Sveriges allmänna hypoteksbank, konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan, Svenska skeppshypotekskassan, Skeppsfartens sekundärlånekassa eller Sveriges investeringsbank aktiebolag eller av kreditaktiebolag, som enligt vad därom finnes stadgat står under tillsyn av bankinspektionen;

2. obligationer utfärdade av Sveriges allmänna hypoteksbank, konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan, Svenska skeppshypotekskassan, Skeppsfartens sekundärlånekassa, Sveriges investeringsbank aktiebolag eller Nordiska investeringsbanken eller av kreditaktiebolag, som enligt vad därom finnes stadgat står under tillsyn av bankinspektionen;

¹ Senaste lydelse av

4 § 2 mom. 1961:610
70 § 1950:320
72 § 1961:610
81 § 1961:610
94 § 1 mom. 1961:610
100 § 1 mom. 1973:223
142 § 1961:610
166 § 2 mom. 1961:610
204 § 1 mom. 1950:320
237 § 1961:610
288 § 4 mom. 1974:165
292 § 1957:221
315 § 1973:391
318 § 1974:165
345 § 1961:610
349 § 1950:320.

² Senaste lydelse 1973:934 och 1967:343 (jfr 1967:344).

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3. av riksbanken, svenskt bankaktiebolag, svensk sparbanks eller central-kassa för jordbrukskredit utfärdade fordringsbevis, med undantag av sådana för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar, som medföra rätt till be-talning först efter utfärdarens övriga fordringsägare (förlagsbevis);

4. obligationer eller andra skuld-förbindelser, utfärdade eller garante-rade av svensk kommun, som till lånets upptagande eller garanterande erhållit *Konungens* tillstånd;

5. av svenskt industriföretag ut-färdade obligationer, vilka offent-ligen utbjudits av svenskt bankak-tiebolag eller Sveriges investerings-bank aktiebolag;

4. obligationer eller andra skuld-förbindelser, utfärdade eller garante-rade av svensk kommun, som till lånets upptagande eller garanterande erhållit *regeringens* tillstånd;

5. av svenskt industriföretag ut-färdade obligationer, vilka offent-ligen utbjudits av svenskt bankak-tiebolag, Sveriges investeringsbank aktiebolag eller *Nordiska investerings-banken*;

6. skuldförbindelser, för vilka bolaget äger säkerhet genom inteckning i jordbruks-, bostads-, kontors- eller affärsfastighet inom fyra femtedelar eller i annan fastighet inom två tredjedelar av senast fastställda taxeringsvärde eller

inteckning i tomträtt, till vilken hör byggnad som är avsedd för bostads-, kontors- eller affärsändamål, inom fyra femtedelar eller i annan tomträtt inom två tredjedelar av senast fastställda taxeringsvärde, allt med den ytter-ligare begränsning som försäkringsinspektionen föreskriver med hänsyn till tomträttsavtalets innehåll eller annan omständighet,

dock att, utom i fråga om sådant lån till svensk kommun för vilket för-säkringsinspektionen medgivit undantag, åbyggnad skall, för att inteckning i fastigheten eller tomträtten må godkännas, vara brandförsäkrad i försäk-ringsbolag som avses i denna lag eller i utländsk försäkringsanstalt med rätt att driva försäkringsrörelse här i riket;

7. inhemska eller utländska värdehandlingar, som till sin art och till den säkerhet de erbjuda kunna anses jämförliga med några av de under 1-6 nämnda; dock att värdehandlingar, vilka enligt sin lydelse skola infrias i främmande valuta, må användas för redovisning allenast i den mån de motsvara försäkringsfonden för egen räkning för försäkringar i samma va-luta;

eller ock i följande tillgångar av annan art:

8. lån mot säkerhet i bolagets försäkringsbrev inom återköpsvärdet;

9. värdet av återförsäkringsgivares ansvarighet på grund av i återförsäkring övertagna livförsäkringar, dock att värdet av utländsk försäkringsanstalts ansvarighet ej må i vidsträcktare mån användas till redovisning av för-säkringsfonden än försäkringsinspektionen med hänsyn till försäkringsta-garnas säkerhet finner kunna medgivas.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Utan hinder av vad i första stycket är stadgat må ett belopp motsvarande högst en tiondel av försäkringsfonden för egen räkning, redovisas i andra värdehandlingar än i första stycket 1–7 avses, dock icke i aktier.

Med försäkringsfond för egen räkning förstås den del av fonden, som icke motsvarar värdet av återförsäkringsgivares ansvarighet.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Vid tillämpningen av 70, 274 och 345 §§ i den nya lydelsen skall med sådant beslut av regeringen som där sägs jämföras beslut som före den 1 januari 1975 har fattats av Konungen.

6 Förslag till

Lag om ändring i reglementet (1959:293) angående allmänna pensionsfondens förvaltning

Härigenom föreskrives i fråga om reglementet (1959:293) angående allmänna pensionsfondens förvaltning¹

dels att i 4–6, 10, 14, 15, 19, 20, 22, 24 och 26 §§ ordet "Konungen" skall bytas ut mot "regeringen",

dels att 12 § skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §²

Envar av första, andra och tredje fondstyrelserna må placera de under styrelsens förvaltning stående medlen,

1. i obligationer utfärdade av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stads- hypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan, Svenska skeppshypotekskassan eller Skeppsfartens sekundärlärekassa eller av kreditaktiebolag, som enligt vad därom finnes stadgat står under tillsyn av bankinspektionen;

2. i obligationer garanterade av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet;

3. i obligationer och andra för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar som offentlig utbudits av svenskt bankaktiebolag *eller* Sveriges investeringsbank aktiebolag med undantag av konvertibla skuldebrev och skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning;

4. i andra skuldförbindelser utfärdade av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, riksbanken, bankaktiebolag, *postbanken*, sparbank, centralkassa för jordbrukskredit eller annan kreditinrättning, som *Konungen* godkänner, eller av

3. i obligationer och andra för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar som offentlig utbudits av svenskt bankaktiebolag, Sveriges investeringsbank aktiebolag *eller Nordiska investeringsbanken* med undantag av konvertibla skuldebrev och skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning;

4. i andra skuldförbindelser utfärdade av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, riksbanken, bankaktiebolag, sparbank, centralkassa för jordbrukskredit eller annan kreditinrättning, som *regeringen* godkänner, eller av bolag, förening

¹ Senaste lydelse av

4 § 1973:503

6 § 1973:503

14 § 1973:934 (jfr 1973:503)

15 § 1967:345 (jfr 1967:346)

19 § 1967:345 (jfr 1967:346)

² Senaste lydelse 1973:503.

Nuvarande lydelse

bolag, förening eller stiftelse som i 2 § första stycket 1 sägs, såvida staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet iklätt sig borgen för förbindelserna;

5. i skuldförbindelse utfärdad av annan fondstyrelse;

6. efter hörande av riksförsäkringsverket i skuldförbindelse utfärdad av företag, som har till syfte att befordra folkhälsan eller att medverka till förhindrande av nedsättning av arbetsförmåga eller till förbättring av sådan förmåga och som enligt styrelsens prövning anses erbjuda godtagbar säkerhet; samt

7. i fordran hos kreditinrättning i enlighet med vad nedan är stadgat om återlån.

Fjärde fondstyrelsen må placera de under styrelsens förvaltning stående medlen

1. i aktier i svenskt aktiebolag med undantag av aktiebolag, som driver bank- eller försäkringsrörelse; samt

2. i sådana konvertibla skuldebrev eller skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning som utfärdats av aktiebolag som avses i 1 i detta stycke.

I den mån så erfordras för en tillfredsställande betalningsberedskap eller eljest för tillgodoseende av kravet på ändamålsenlig förvaltning må fondmedel även innestå hos riksbanken, bankaktiebolag eller *postbanken*.

Föreslagen lydelse

eller stiftelse som i 2 § första stycket 1 sägs, såvida staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet iklätt sig borgen för förbindelserna;

I den mån så erfordras för en tillfredsställande betalningsberedskap eller eljest för tillgodoseende av kravet på ändamålsenlig förvaltning må fondmedel även innestå hos riksbanken, bankaktiebolag eller *postgirot*.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Vid tillämpningen av 4, 6, 12, 14 och 19 §§ i den nya lydelsen skall med sådant beslut av regeringen som där sägs jämföras beslut som före den 1 januari 1975 har fattats av Konungen.

7 Förslag till

Lag om ändring i reglementet (1961:265) angående förvaltningen av riks försäkringsverkets fonder

Härigenom föreskrives att 9 § reglementet (1961:265) angående förvaltningen av riks försäkringsverkets fonder skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*9 §¹

Fondfullmäktige må placera fondmedel

1. i obligationer utfärdade av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan, Svenska skeppshypotekskassan eller Skeppsfartens sekundärlånekassa eller av kreditaktiebolag, som enligt vad därom finnes stadgat står under tillsyn av bankinspektionen;

2. i obligationer garanterade av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet;

3. i obligationer och andra för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar som offentlig utbudits av svenskt bankaktiebolag eller Sveriges investeringsbank aktiebolag;

3. i obligationer och andra för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar som offentlig utbudits av svenskt bankaktiebolag, Sveriges investeringsbank aktiebolag eller *Nordiska investeringsbanken*;

4. i andra skuldförbindelser utfärdade av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, riksbanken, bankaktiebolag, sparbank, centralkassa för jordbrukskredit eller annan kreditinrättning, som regeringen godkänner, eller av bolag, förening eller stiftelse, i vilka staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet äger ett bestämmande inflytande, såvida staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet iklätt sig borgen för förbindelserna;

5. i skuldförbindelser, för vilka fond äger säkerhet genom inteckning i fast egendom eller tomträtt inom två tredjedelar av senast fastställda taxeringsvärde; dock skall åbyggnad, för att inteckning i fastigheten eller tomträtten må godkännas, vara brandförsäkrad i försäkringsbolag, som avses i lagen om försäkringsrörelse, eller i utländsk försäkringsanstalt med rätt att driva försäkringsrörelse här i riket; samt

6. i sådana andra värdehandlingar, vilka regeringen i särskilt fall efter framställning av fondfullmäktige prövar erbjuda fullgod säkerhet.

Fondmedel tillhörande folkpensioneringsfonden eller yrkesskadeförsäkringsfonden må därjämte placeras

7. i skuldförbindelser utfärdade av företag, som har till syfte att befordra folkhälsan eller att medverka till att förhindra nedsättning av arbetsförmågan

¹Senaste lydelse 1975:481.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

eller till att förbättra sådan förmåga och som enligt fondfullmäktiges prövning anses erbjuda godtagbar säkerhet; samt

8. med regeringens medgivande i fastigheter, som förvärvas för sådant ändamål, som under 7 omförmäles.

Placeras medel ur folkpensioneringsfonden eller yrkesskadeförsäkringsfonden i skuldförbindelse utfärdad av företag som avses i andra stycket 7, må utlåningen ske mot lägre ränta än som eljest skulle ha kunnat betingas.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

8 Förslag till

Lag om ändring i reglementet (1962:401) angående förvaltningen av de allmänna försäkringskassornas fonder för den obligatoriska och den frivilliga sjukförsäkringen

Härigenom föreskrives att 2 § reglementet (1962:401) angående förvaltningen av de allmänna försäkringskassornas fonder för den obligatoriska och den frivilliga sjukförsäkringen skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Allmän försäkringskassa må placera fondmedel

1. i obligationer utfärdade av staten, kommun, Sveriges allmänna hypoteksbank eller Konungariket Sveriges stadshypotekskassa;
2. i obligationer garanterade av staten eller kommun;
3. i obligationer och andra för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar, som offentlig utbudits av svenskt bankaktiebolag eller Sveriges investeringsbank aktiebolag;
3. i obligationer och andra för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar, som offentlig utbudits av svenskt bankaktiebolag, Sveriges investeringsbank aktiebolag eller Nordiska investeringsbanken;
4. i andra skuldförbindelser utfärdade eller garanterade av staten eller kommun eller utfärdade av riksbanken, bankaktiebolag, sparbank eller centralkassa för jordbrukskredit;
5. i skuldförbindelser, för vilka kassan äger säkerhet genom inteckning i annan fastighet än industrifastighet inom två tredjedelar av senast fastställda taxeringsvärde, därvid i taxeringsvärdet å jordbruksfastighet icke må medräknas taxeringsvärdet å växande skog; dock skall åbyggnad, för att inteckning i fastigheten må godkännas, vara brandförsäkrad i försäkringsbolag, som avses i lagen om försäkringsrörelse, eller i utländsk försäkringsanstalt med rätt att driva försäkringsrörelse här i riket; samt
6. med riksförsäkringsverkets medgivande i fastighet, avsedd för kassans verksamhet; och skall i fråga om brandförsäkring av åbyggnad gälla vad vid 5. stadgas.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹Senaste lydelse 1973:934 och 1967:349 (jfr 1967:350).

9 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1972:262) om understödsföreningar

Härigenom föreskrives i fråga om lagen (1972:262) om understödsföreningar

dels att i 2, 68, 73 och 75 §§ ordet "Konungen" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "regeringen" i motsvarande form,

dels att 24 § skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §¹

Vid varje tidpunkt skall ett belopp, som täcker summan av dels försäkringsfonder, dels understödsföreningens övriga skulder, annan fond än försäkringsfond ej medräknad, vara redovisat i följande slag av tillgångar, nämligen

1. obligationer eller andra skuldförbindelser som utfärdats eller garanterats av staten,

2. obligationer som utfärdats av Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan, Svenska skeppshypotekskassan, Skeppsfartens sekundärlånekassa eller Sveriges investeringsbank aktiebolag eller av kreditaktiebolag, som står under tillsyn av bankinspektionen,

2. obligationer som utfärdats av Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan, Svenska skeppshypotekskassan, Skeppsfartens sekundärlånekassa, Sveriges investeringsbank aktiebolag eller Nordiska investeringsbanken eller av kreditaktiebolag, som står under tillsyn av bankinspektionen,

3. fordringsbevis som utfärdats av riksbanken, bankaktiebolag, sparbank eller centralkassa för jordbrukskredit, dock ej sådana för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar som medför rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare (förlagsbevis),

4. obligationer eller andra skuldförbindelser, utfärdade eller garanterade av kommun, som fått tillstånd av *Konungen* att ta upp eller garantera lånet,

4. obligationer eller andra skuldförbindelser, utfärdade eller garanterade av kommun, som fått tillstånd av *regeringen* att ta upp eller garantera lånet,

5. obligationer som utfärdats av svenskt industriföretag och som offentligen utbjudits av bankaktiebolag, sparbank, kreditkassa inom jord-

5. obligationer som utfärdats av svenskt industriföretag och som offentligen utbjudits av bankaktiebolag, sparbank, kreditkassa inom jord-

¹ Senaste lydelse 1973:934 (övergångsbest.).

Nuvarande lydelse

brukskasserörelsen eller Sveriges investeringsbank aktiebolag,

Föreslagen lydelse

brukskasserörelsen, Sveriges investeringsbank aktiebolag eller Nordiska investeringsbanken,

6. skuldförbindelser, för vilka föreningen har säkerhet i form av panträtt på grundval av

inteckning i jordbruks-, bostads-, kontors- eller affärsfastighet inom fyra femtedelar eller i annan fastighet inom två tredjedelar av senast fastställda taxeringsvärde, eller

inteckning i tomträtt, till vilken hör byggnad som är avsedd för bostads-, kontors- eller affärsändamål, inom fyra femtedelar eller i annan tomträtt inom två tredjedelar av senast fastställda taxeringsvärde, med den ytterligare begränsning som försäkringsinspektionen kan komma att föreskriva med hänsyn till tomträttsavtalets innehåll eller annan omständighet,

dock att, utom i fråga om sådant lån till kommun för vilket inspektionen medgett undantag, byggnad skall, för att säkerheten skall få godtas, vara brandförsäkrad i svensk försäkringsanstalt eller i utländsk försäkringsanstalt som har rätt att driva försäkringsrörelse här i riket,

7. andra svenska eller utländska värdehandlingar utom sådana som skall infrias i främmande valuta, om de till art och säkerhet kan anses jämförliga med värdehandlingar som avses i någon av punkterna 1-6,

8. lån mot säkerhet i föreningens försäkringsbrev inom återköpsvärdet,

9. föreningen tillhör fastighet eller tomträtt intill de gränser och med de brandförsäkringsvillkor som enligt 6 gäller beträffande inteckning, eller

10. värdet av svenskt försäkringsbolags ansvarighet på grund av försäkringar, som övertagits i återförsäkring.

Förening, som enligt sina stadgar huvudsakligen är avsedd för anställda i visst eller vissa företag, får även fullgöra i första stycket föreskriven redovisning i sådana av ett eller flera av företagen utfärdade skuldförbindelser, för vilka föreningen äger säkerhet i värdehandlingar som avses i samma stycke 1-5 och 7.

Utan hinder av första och andra styckena får ett belopp, som svarar mot högst en tiondel av föreningens försäkringsfonder, redovisas i andra värdehandlingar än som förut sagts, dock ej i aktier eller andelar i aktiefond, och i tillgångar som nämnts i första stycket 9 utöver där angiven gräns.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Vid tillämpning av 2 och 24 §§ i den nya lydelsen skall med sådant beslut av regeringen som där sägs jämföras beslut som före den 1 januari 1975 har fattats av Konungen.

10 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrives att 57 § lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

57 §¹

Fondens tillgångar skall redovisas i en eller flera av följande former

1. obligationer som utfärdats av staten, kommun, Sveriges allmänna hypoteksbank eller Konungariket Sveriges stadshypotekskassa,

2. obligationer som garanterats av staten eller kommun,

3. obligationer eller andra för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar, som offentligen utbjudits av svenskt bankaktiebolag eller Sveriges investeringsbank aktiebolag, med undantag av sådana förskrivningar, som medför rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare (förlagsbevis),

3. obligationer eller andra för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar, som offentligen utbjudits av svenskt bankaktiebolag, Sveriges investeringsbank aktiebolag eller Nordiska investeringsbanken, med undantag av sådana förskrivningar, som medför rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare (förlagsbevis),

4. andra skuldförbindelser som utfärdats eller garanterats av staten eller kommun eller som utfärdats av riksbanken, bankaktiebolag, sparbank eller centralkassa för jordbrukskredit,

5. intill högst en femtedel av fondens tillgångar i skuldförbindelser, för vilka kassan har säkerhet i form av panträtt på grundval av in-teckning i annan fastighet än industrifastighet eller i tomträtt inom tre fjärdedelar av senast fastställda taxeringsvärde, varvid i taxeringsvärdet på jordbruksfastighet icke får medräknas taxeringsvärdet på växande skog; dock skall byggnad, för att in-teckning i fastigheten skall godkännas, vara brandförsäkrad i svensk försäkringsanstalt eller i utländsk försäkringsanstalt med rätt att driva försäkringsrörelse här i landet, eller

6. med arbetsmarknadsstyrelsens medgivande i fastighet, avsedd för kas-sans verksamhet, varvid i fråga om brandförsäkring skall gälla vad som anges i 5.

Utan hinder av första stycket får ett belopp, som motsvarar högst en tiondel av fonden, redovisas i andra värdehandlingar än som avses i första stycket 1-6, dock ej i aktier eller andelar i aktiefond.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹Senaste lydelse 1973:934.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1976-01-29

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden Sträng, Andersson, Johansson, Holmqvist, Aspling, Lundkvist, Geijer, Bengtsson, Norling, Lidbom, Carlsson, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Zachrisson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om godkännande av överenskommelse om upprättande av Nordiska investeringsbanken, m. m.

1 Inledning

Vid möte mellan de nordiska ländernas statsministrar och samarbetsministrar den 31 januari 1975 i Oslo diskuterades frågan om att upprätta en nordisk investeringsbank. Statsministrarna uttalade att en sådan bank skulle kunna bli ett värdefullt komplement till förekommande kreditinstitut vid finansiering av investeringsprojekt och export av nordiskt intresse. Statsministrarna enades om att snarast möjligt låta utarbeta ett förslag som skulle kunna ligga till grund för ett beslut att upprätta en nordisk investeringsbank. Denna skulle drivas enligt bankmässiga principer och bygga på grundkapital från de deltagande länderna.

På grundval av statsministrarnas beslut tillsatte Nordiska ministerrådet den 14 februari 1975 en arbetsgrupp med uppdrag att utarbeta ett utkast till överenskommelse och förslag till stadgar för banken.

Arbetsgruppen avlämnade sin rapport den 20 maj 1975. Ministerrådet behandlade den vid ett möte den 19 juni 1975 och beslöt då att, i form av ett ministerrådsförslag om upprättande av en nordisk investeringsbank, underställa frågan Nordiska rådet för yttrande.

Nordiska rådet remitterade förslaget till ett antal myndigheter, organisationer och andra intressenter i de nordiska länderna. Inom ramen för frågans beredning i rådets ekonomiska utskott hölls också ett möte den 18 oktober 1975 till vilket ministerrådet hade inbjudits. Härunder besvarade ministerrådet vissa frågor angående banken som utskottets ledamöter hade ställt till ministerrådet.

Vid extra session i Stockholm den 15 november 1975 antog Nordiska

rådet det förslag till rekommendation om godkännande av ministerrådsförslaget som utskottets majoritet förordade. Röstsiffrorna var 59 för och 10 mot; 5 rådsmedlemmar deltog inte i omröstningen.

Nordiska rådet hade därmed rekommenderat ministerrådet att tillse att överenskommelse ingicks om att upprätta en nordisk investeringsbank väsentligen i överensstämmelse med ministerrådets förslag. Banken borde emellertid, enligt Nordiska rådet, erhålla en bredare parlamentarisk förankring vilket kunde ske genom ändringar i förslagen till överenskommelse och stadgar på följande tre punkter: dels borde stadgeändringar av större vikt underställas Nordiska rådet, dels borde Nordiska ministerrådet årligen rapportera till Nordiska rådet om bankens verksamhet, dels slutligen borde i bankens kontrollkommitté även ingå representanter utsedda av Nordiska rådet.

Under överläggningar mellan Nordiska rådets presidium och Nordiska ministerrådet uppnåddes enighet om en korrigerig av texterna i allt väsentligt i enlighet med Nordiska rådets önskemål.

Vid ministerrådets möte i Köpenhamn den 4 december 1975 antogs formellt de ändringar i texterna till överenskommelse och stadgar som blivit resultatet bl. a. av överläggningarna med Nordiska rådets presidium, varefter överenskommelsen undertecknades. Efter ratifikation träder överenskommelsen i kraft den dag ministerrådet fastställer.

De svenska texterna till överenskommelsen och stadgarna bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilagor*.

2 Överenskommelsens huvudsakliga innehåll

Överenskommelsen och de därtill fogade stadgarna reglerar bankens verksamhet. Bankens uppgift skall vara att ge lån och ställa garantier på bankmässiga villkor och i överensstämmelse med samhällsekonomiska hänsyn för att genomföra investeringsprojekt och export av nordiskt intresse. Bankens grundkapital tillskjuts av avtalsparterna.

I det följande lämnas en redogörelse för överenskommelsen och stadgarna för banken baserad huvudsakligen på kommentarerna i Nordiska ministerrådets förslag till Nordiska rådet. Framställningen tar därvid hänsyn till de ändringar i texterna som ministerrådet gjort med anledning av behandlingen i Nordiska rådet.

2.1 Bankens ändamål och verksamhetsfält

I det förslag från ministerrådet som förelades Nordiska rådet påpekas att avsikten att nu förverkliga tanken på en nordisk investeringsbank hänger samman med de nordiska ländernas stora kapitalbehov för att bygga ut produktionsapparaten och öka exporten. En nordisk investeringsbank vars kapitalanskaffning bygger på upplåning på såväl den internationella som

senare också på den nordiska kapitalmarknaden kan bidra till finansieringen av investerings- och exportprojekt av gemensamt nordiskt intresse. Banken kan därmed bli ett viktigt instrument för att vidareutveckla det nordiska samarbetet på det praktiska planet och bidra till de nordiska ländernas ekonomiska framsteg. Bankens uppgift är att stärka Nordens ekonomi genom att bevilja lån och ställa garantier på bankmässiga villkor för att genomföra investerings- och exportprojekt av nordiskt intresse, framhåller ministerrådet. Genom att den nordiska målsättningen skall vara grundläggande för investeringsbankens verksamhet kan banken bli ett värdefullt komplement till de enskilda ländernas nationella kreditinstitut. Bankens utlånings- och garantiverksamhet förutses ske på bankmässiga villkor. Detta innebär bl. a. att banken skall sträva efter att uppnå överskott som möjliggör fondbildning och rimlig förräntning av det inbetalade grundkapitalet. En bank- och affärsmässig målsättning bedöms vara en förutsättning för att banken skall kunna uppträda som låntagare på den internationella kapitalmarknaden och därvid erhålla tillfredsställande lånevillkor.

Det framhålls vidare i ministerrådsförslaget att det finns anledning att räkna med att de nordiska länderna kommer att ha stora investeringsbehov under kommande år för att öka produktions- och exportkapaciteten för att kunna betala den dyrare oljeimporten och för att minska behovet av importerad energi. Även på längre sikt föreligger behov av en snabb utbyggnad av ländernas realkapital. Många av de investeringar som kan bli aktuella i dessa sammanhang kan förmodas bli av sådana dimensioner att de får verkan i de nordiska grannländerna och kräva krediter av sådan storlek att det kan bli svårt att klara finansieringen på ordinarie vägar. I sådana sammanhang kan en nordisk investeringsbank på ett naturligt sätt komma in i bilden som finansjär.

Samtidigt med att banken bör drivas efter sedvanliga bankmässiga principer bör ett nära samarbete mellan banken och vederbörande lands myndigheter skapa förutsättningar för att bankens utlåningspolitik bidrar till att realisera deltagarländernas samhällsekonomiska mål. Lån skall kunna beviljas såväl till offentliga som till privata projekt. Projekt som normalt finansieras med statliga eller kommunala medel bör banken emellertid endast i särskilda fall engagera sig i. Härvid bör dock hänsyn tagas till institutionella olikheter mellan de nordiska länderna.

Bestämmelsen att projekten skall vara av nordiskt intresse begränsar bankens verksamhet. Begreppet "nordiskt intresse" måste emellertid, enligt ministerrådsförslaget, i detta sammanhang ges en vid tolkning. Projekt, som utförs i samarbete mellan företag eller institutioner i två eller flera nordiska länder, faller in under bankens behörighet, medan däremot projekt som i allt väsentligt ligger i endast ett lands intresse faller utanför. Ett sådant samarbete behöver inte innebära att ägarintresset är delat mellan flera länder. Ett långsiktigt samarbete i form av mera varaktigt leveransavtal kan vara tillräckligt. I fall av underleveranser som enbart hänför sig till själva in-

vesteringen bör dessa utgöra en betydande del av projektet för att kriteriet nordiskt intresse skall anses vara uppfyllt. Enligt ministerrådets förslag bör banken också kunna medverka till finansieringen av projekt som direkt är knutet till endast ett land, om projektet har betydande positiva effekter också för andra nordiska länder. Som ett exempel härpå nämns kraftverksprojekt som ingår i ett gemensamt kraftförsörjningsnät. När det gäller exportfinansiering bör ett villkor för engagemang från bankens sida vara att leveransen gäller ett avgränsat projekt och att det berör minst två nordiska länder.

Inom givna ramar bör banken även kunna medverka till att finansiera projekt som sträcker sig över riksgränserna, t. ex. kommunikationsprojekt, eller regionalpolitiska projekt med sikte på att stimulera utvecklingen i ett gemensamt gränsområde.

Det är naturligt att banken skaffar medel till utlåningsverksamheten genom upplåning utanför Norden. På längre sikt bör förutsättningar föreligga att banken kan låna också på de nordiska ländernas kapitalmarknader.

2.2 Utformningen av överenskommelsen och stadgarna

Genom överenskommelsen etableras Nordiska investeringsbanken som en gemensam nordisk institution. Dess rättsliga ställning klarläggs både i förhållande till långivare och låntagare och i förhållande till de nordiska ländernas offentliga myndigheter samt andra redan verksamma nordiska organ. Överenskommelsen reglerar också bankens ställning i förhållande till nationell lagstiftning.

Stadgarna innehåller närmare regler för bankens verksamhet och drift. Beslut av Nordiska ministerrådet att ändra stadgarna kräver, till skillnad från ändring av överenskommelsen, ingen ratificering. Förslag till stadgeändringar av principiell betydelse för bankens ändamål, verksamhet och drift skall dock föreläggas Nordiska rådet för yttrande. Ändringar i stadgarna får inte medföra att förekommande kreditorers säkerhet minskas.

2.3 Kommentarer till bestämmelser i överenskommelsen och stadgarna

2.3.1 Ändamål (Art. 1 i överenskommelsen, § 1 i stadgarna).

Bankens ändamål har beskrivits i det föregående. Förkortningen av bankens namn föreslås vara NIB och dess beteckning på engelska Inter-Nordic Investment Bank.

2.3.2 Verksamhet (Art. 2 i överenskommelsen, §§ 6–9 i stadgarna).

Bankens soliditet beror förutom på storleken av grundkapitalet och på den inbetalade delen därav, på dess kapacitet till utlånings- och garantiverk-

samhet. Grundkapitalet föreslås uppgå till 400 milj. SDR (särskilda dragningsrätter) och utlånings- och garantiverksamheten till maximalt 250 % av grundkapitalet, dvs. 1 000 milj. SDR. SDR definieras i överensstämmelse med de värderingsregler som Internationella valutafonden har fastställt med giltighet från och med den 1 juli 1974 och som knyter SDR:s värde till utvecklingen av valutakurserna för de viktigaste valutorna, häribland tre av de nordiska ländernas valutor. Om dessa värderingsregler ändras, avgör styrelsen i vad mån banken skall följa de nya reglerna. Kursen på 1 SDR var den 14 januari 1976 5,15 kr.

För beviljande av lån och garantier förutsätts att betryggande säkerhet, exempelvis pantsäkerhet eller garanti, kommer att krävas. Något absolut krav på formella säkerheter föreligger emellertid inte. Banken får i varje enskilt fall bedöma om den säkerhet som erbjuds kan anses betryggande.

Banken bör samarbeta med offentliga och privata organ i de deltagande länderna. Lån eller garanti bör inte beviljas om berörd stat motsätter sig detta, exempelvis om ett aktuellt projekt är av låg angelägenhetsgrad ur myndigheternas synvinkel eller om beviljande av ett lån kommer i konflikt med den förda penning- och kreditpolitiken.

Banken bör ha möjlighet att vidta andra åtgärder sammanhängande med dess verksamhet och som är nödvändiga eller önskvärda för att främja dess ändamål. Detta kan exempelvis gälla upptagande av lån och placering av likvida medel. Banken kan förvärva aktier eller andra tillgångar i syfte att skydda sig mot förlust. Banken skall också kunna förvärva fast egendom för eget bruk eller förvärva aktier i fastighetsbolag som äger den fastighet i vilken bankens lokaler är belägna. Någon särskild bestämmelse härom i stadgarna har inte ansetts nödvändig.

Banken bör i den utsträckning som är praktiskt möjlig säkra sig mot kursförluster. Detta kan åstadkommas genom att inlåning och utlåning sker i samma valuta. Den inbetalade delen av grundkapitalet, som är fixerad i SDR, skall lånas ut med SDR-klausul, om detta låter sig praktiskt genomföras. Vid placering i medlemsländernas valutor står banken kursrisken. Det förutsätts att vid sådan placering samråd sker med vederbörande lands myndigheter.

För att stärka bankens soliditet skall bankens överskott överföras till en reservfond tills denna uppgår till ett belopp som motsvarar 10 % av grundkapitalet. Därefter beslutar ministerrådet på förslag av styrelsen om fördelning av överskottet mellan reservfonden och medel för utdelning på grundkapitalet.

Bankens årsrapport och årsbokslut skall överlämnas till ministerrådet, som förutses hålla Nordiska rådet informerat om verksamheten.

2.3.3 Grundkapitalet (Art. 3 i överenskommelsen, §§ 2-4 i stadgarna).

Bankens grundkapital har fastställts i SDR, därför att detta har ansetts under de förhållanden som råder på valutamarknaden vara den lösning som

ger största säkerhet för upprätthållande av grundkapitalets värde. Samtidigt understryks härmed bankens internationella karaktär.

Grundkapitalet har föreslagits till 400 milj. SDR, vilket i inledningsskedet har beräknats ge banken tillräckligt arbetskaptal och en tillfredsställande grundval för att skaffa medel på den internationella kapitalmarknaden. Nordiska ministerrådet kan efter framställning av styrelsen besluta om ökning av grundkapitalet.

Endast en fjärdedel av grundkapitalet skall inbetalas. Den icke inbetalade delen tjänar som statlig garanti för bankens förpliktelser. Grundkapitalet utgör även basen för bankens utlåning och garantiförpliktelser.

Grundkapitalet fördelas mellan de fördragsslutande staterna i förhållande till deras nationalprodukter. Fördelningen förutsätts äga rum enligt en av Nordiska ministerrådet fastställd fördelningsnyckel för gemensam nordisk finansiering. Den revideras vart tredje år på grundval av utvecklingen av ländernas nationalprodukter. Den nuvarande fördelningsnyckeln gäller den 1 januari 1974 – den 31 december 1976. Enligt denna uppgår Sveriges andel till 45 %, Danmarks till 22 %, Finlands och Norges till 16 % och Islands till 1 %.

Eventuell senare ökning av grundkapitalet fördelas mellan de fem länderna i enlighet med den fördelningsnyckel som då gäller. Någon justering av tidigare inbetalade belopp äger däremot inte rum vid senare ändring av fördelningsnyckeln.

Varje fördragsslutande stat ställer en fjärdedel av sin andel av grundkapitalet till bankens förfogande i tre lika stora poster 2, 14 och 26 månader efter överenskommelsens och stadgarnas ikraftträdande.

Inbetalning sker efter anmodan från banken efter hand som det behövs. Detta innebär att värdet i SDR av den del av grundkapitalet, som står till bankens förfogande, upprätthålls. När medlen överförs till banken sker det på basis av dagskursen för SDR.

Om styrelsen finner nödvändigt att inkräva mera än en fjärdedel av det tecknade grundkapitalet för att möta bankens förpliktelser, skall detta belopp inbetalas i relation till ländernas andel av det samlade grundkapitalet.

2.3.4 Upplåning och placering av medel (§ 5 och § 7b i stadgarna).

Banken anskaffar kapital för utlåning genom att uppta lån såväl i som utanför de nordiska länderna. Den inbetalade delen av grundkapitalet kan också lånas ut. Upptagande av lån och placering av medel i ett nordiskt land bör ske i samförstånd med berörda lands myndigheter och med deras samtycke, om så fordras enligt landets lagstiftning. Banken bör även hålla kontakt med behöriga myndigheter i de nordiska länderna vad avser upptagande av lån utanför de nordiska länderna. Upplåning äger rum utan särskild garanti från medlemsstaterna men den del av grundkapitalet som inte har betalats in utgör garantikapital för bankens förpliktelser.

2.3.5 Administration (§§ 10–12 i stadgarna).

Banken skall ha en styrelse, en verkställande direktör samt annan nödvändig personal.

Styrelsen består av två ledamöter från varje stat. De utses av regeringarna för en period av högst fyra år. Ordförandeskapet växlar mellan staterna. Om bägge representanterna för minst två stater motsätter sig ett förslag kan det inte antas. Om det blir nödvändigt för styrelsen att fatta ett snabbt beslut, exempelvis i fråga om upptagande av ett lån, kan detta ske skriftligen utan att styrelsen sammanträder.

Verkställande direktören ansvarar inför styrelsen. Styrelsen skall utarbeta arbetsinstruktion för verkställande direktören. Han utses för en tidsperiod om högst fem år åt gången med möjlighet till förlängning.

2.3.6 Övriga bestämmelser (Art. 4–7 i överenskommelsen, § 13 och 14 i stadgarna).

Banken skall enligt överenskommelsen vara en juridisk person. Dess huvudsäte skall förläggas till Helsingfors.

Enligt art. 5 i överenskommelsen skall banken i var och en av de stater som är avtalsparter ha samma rättsliga ställning som inhemska juridiska personer med verksamhet som kan jämföras med den som banken bedriver. Vidare skall banken vara undantagen från betalningsrestriktioner och kreditpolitiska åtgärder, som hindrar eller försvårar infriandet av dess förpliktelser.

Det land där banken får sitt huvudsäte bör inte få särskilda skattemässiga fördelar av banken. Därför föreskrivs att bankens tillgångar och intäkter skall vara fria från all direkt beskattning och att några stämpelavgifter och andra avgifter till det allmänna inte skall utgå vid låneavtal där banken är gäldenär. Har sådana avgifter tagits ut skall de återbetalas om banken begär det.

En kontrollkommitté skall upprättas med uppgift att kontrollera att bankens verksamhet bedrivs i överensstämmelse med stadgarna. Kommittén skall också svara för revisionen. Den består av tio medlemmar. En representant för varje stat utses av Nordiska ministerrådet och fem representanter utses av Nordiska rådet. Kommittén rapporterar till ministerrådet.

Ministerrådet kan besluta att banken skall träda i likvidation och utser då de personer som skall förestå avvecklingen. Stadgarna innehåller bestämmelser ägnade att trygga bankens kreditorer. Eventuellt över- eller underskott i banken fördelas mellan medlemsstaterna i förhållande till deras samlade andel av grundkapitalet och alltså inte i enlighet med den vid ifrågavarande tidpunkt gällande fördelningsnyckeln för nordisk finansiering.

Varje medlemsland kan säga upp överenskommelsen genom att avge en förklaring härom till den norska regeringen. Nordiska ministerrådet be-

slutar om banken skall träda i likvidation i enlighet med reglerna härom eller om den skall fortsätta utan den utträdande medlemsstaten. I sistnämnda fall fastställer ministerrådet hur förhållandet mellan banken och utträdande medlemsstat skall avvecklas. Uppsägningen kan endast träda i kraft vid utgången av ett kalenderår och tidigast 12 månader efter det att uppsägelsen ägde rum. Det utträdande landet ansvarar i samma mån som de andra medlemsländerna för förpliktelser banken ikläder sig intill dess uppsägningen träder i kraft.

Överenskommelsen och stadgarna träder i kraft den dag ministerrådet bestämmer efter det att ratifikationsförfarandet har avslutats.

3 Remissyttranden

Inom ramen för den i det föregående nämnda behandlingen av frågan i Nordiska rådet har ett antal myndigheter, organisationer och andra intressenter i de nordiska länderna samt vissa samnordiska organ beretts tillfälle att yttra sig över ministerrådsförslaget.

I *Sverige* har yttrande avgetts av kommerskollegium, exportkreditnämnden, fullmäktige i Riksbanken, Sveriges exportråd, Sveriges grossistförbund, Svenska arbetsgivareföreningen, Sveriges industriförbund, Svenska bankföreningen, Lantbrukarnas riksförbund och Sveriges fiskares riksförbund.

Följande samnordiska organ har yttrat sig: Nordens fackliga samorganisation, Nordel, Nordisk andelsförbund-NAF.

Kommerskollegium anför att såvitt känt för kollegiet har existerande kreditinstitut hittills kunnat möta de krav som ställts på krediter. Nya faktorer som kan förändra läget har emellertid på senare tid tillkommit, varvid svenska företag i en del fall haft problem med kapitalanskaffningen. Kollegiet vill därför inte motsätta sig förslaget. Man anser att en bank enligt förslaget i vissa fall kan förbättra företagens kapitalanskaffningssituation samt ge ett konkret innehåll åt det nordiska samarbetet. Banken bör dock, enligt kollegiets uppfattning, endast vara ett komplement till redan befintliga kreditinstitut och dess tjänster anlitas först då medel inte finns tillgängliga på normala villkor i existerande kreditinstitut.

Riksbanksfullmäktige tillstyrker förslaget. Fullmäktige har inte funnit skäl att ifrågasätta att en nordisk investeringsbank på sikt skulle kunna fylla en värdefull, om ändock begränsad, kompletterande funktion när det gäller att möta de nordiska ländernas kapitalbehov. Detta förutsätter koncentrerings till nordiska projekt där nationella kreditinstitut svårigen skulle kunna vara totalfinansierare. Ett nära samarbete med existerande kreditinstitut bör kunna ta sig uttryck i att banken delfinansierar enskilda projekt.

Fullmäktige uttrycker tillfredsställelse över att kravet på allfärsrämsighet vad gäller bankens verksamhet klart markerats i ministerrådsförslaget.

Fullmäktige kommenterar även stadgeförslagets bestämmelser angående

inbetalningen av grundkapitalet och påpekar att detta innebär att medlen i fråga skall hållas tillgängliga för banken på angivna tidpunkter. Detta bör, enligt fullmäktiges mening, tolkas så att inbetalning skall ske först då bankens verksamhet nödvändiggör det.

Vidare påpekas att bankens upplåning till övervägande del måste ske på den internationella marknaden och att en upplåning i Norden – i varje fall under överskådlig tid – kan vara aktuell endast i mycket begränsad omfattning.

Fullmäktige understryker i detta sammanhang vikten av en kontinuerlig samordning av bankens utlandsupplåning med deltagarländernas egen låntagning utomlands, så att bankens verksamhet härvidlag ej stör den nationella låneverksamheten.

Sveriges exportråd uppehåller sig enbart vid bankens roll som exportfinansierare och uttrycker bl. a. den förmodan att bankens medverkan på detta fält i första hand kommer att bli aktuell när flera nordiska företag samverkar vid mycket stora s. k. paketaffärer, vilka på grund av sin storlek är svåra att finansiera. En nordisk investeringsbank skulle härigenom kunna medföra ett ökat samarbete på detta område i de nordiska länderna.

Sveriges grossistförbund känner sig inte övertygat om behovet av den föreslagna banken men finner inte anledning att motsätta sig densamma. Förbundet vill understryka vikten av att banken bedrivs på affärsmässiga grunder.

Svenska arbetsgivareföreningen och *Sveriges industriförbund* framhåller i ett gemensamt yttrande att de inte vill motsätta sig förslaget även om tillkomsten av ett nytt kreditinstitut knappast kan motiveras av brister på kapitalmarknaden som därigenom skulle kunna avhjälpas. De nordiska ländernas stora investerings- och upplåningsbehov anser organisationerna utan svårighet kunna tillgodoses inom ramen för nuvarande kapitalmarknadsinstitutioner.

Organisationerna ser emellertid möjligheten av att tillkomsten av banken stimulerar till ett ökat nordiskt samarbete på det industriella området och till ett ökat intresse för samnordiska utvecklingsprojekt. Organisationerna hoppas att så skall bli fallet varigenom kapitalmarknaden tillförs ett nytt element. På den grunden tillstyrks projektet. En förutsättning är dock att banken får den enligt ministerrådsförslaget affärsmässiga inriktningen.

Svenska Bankföreningen anser att en nordisk investeringsbank kan tänkas bidra till en vidareutveckling av det nordiska samarbetet och till de nordiska ländernas ekonomiska tillväxt. Föreningen vill därför inte direkt motsätta sig förslaget. Den delar utredningens bedömning att de nordiska länderna står inför omfattande investeringsbehov men är inte övertygad om att detta nödvändiggör tillskapandet av en nordisk investeringsbank. Föreningen anser inte att ett nytt nordiskt kreditinstitut skulle ha större förutsättningar än existerande kreditinstitut att erhålla kapital på den internationella marknaden och pekar på att hittillsvarande erfarenheter visar att de nordiska

ländernas kreditinstitut, ensamma eller i samverkan, varit i stånd att både låna upp kapital på de internationella kreditmarknaderna och att ställa detta till förfogande för nationella eller nordiska projekt.

Bankföreningen anför också vissa synpunkter på den föreslagna bankens verksamhet. Man anser det vara väsentligt att banken verkar efter sedvanliga bankmässiga kriterier, att den samverkar med existerande kreditinstitut och att upplåningen i eller utanför Norden inte genomförs på ett sådant sätt att den skapar störningar eller svårigheter för de enskilda ländernas kreditinstitut.

Föreningen finner vidare att relationen mellan grundkapital och utlåning är väl försiktigt fastställd och vill ifrågasätta om inte banken kunde ges möjlighet till en något större låne- och garantiverksamhet i förhållande till grundkapitalet.

Bestämmelsen att bankens räkenskaper skall föras i SDR finner föreningen vara onödigt restriktiv. Banken borde här få agera fritt. I framtiden kan mycket väl annan artificiell valuta visa sig riktig att tillämpa.

Föreningen kritiserar vidare röstningsreglerna och ifrågasätter lämpligheten av att ett land kan åläggas betalningsförpliktelser genom att överröstas i ett upplåningsärende.

Lantbrukarnas riksförbund anser att en nordisk investeringsbank på sikt kan komma att bli ett värdefullt komplement till kreditinstituten i de nordiska länderna även inom lantbrukssektorn. Förbundet förutsätter därvid att lantbrukskooperativa företag får tillgång till krediter på lika fot med andra låntagare och att bankens resurser kommer att kunna utnyttjas för regionalpolitiska projekt av betydelse för två eller flera nordiska länder.

Sveriges fiskares riksförbund ser positivt på upprättandet av en nordisk investeringsbank. Förbundet hoppas att i framtiden också fiskerinäringen på ett eller annat sätt skall få nytta av banken.

Nordens fackliga samorganisation – NFS stöder förslaget som man anser kunna bidra till att dels lösa vissa näraliggande finansieringsproblem och dels på sikt främja det allmänna ekonomiska och näringspolitiska samarbetet i Norden. Nordens fackliga organisationer borde emellertid ges rätt att utse en medlem jämte ersättare i bankens styrelse.

Nordel ger uttryck för uppfattningen att en nordisk investeringsbank kan få betydelse inte minst för den starkt kapitalkrävande elkraftförsörjningen.

Nordisk andelsförbund – NAF och dess medlemsorganisationer stöder förslaget. Andelsförbundet framhåller bl. a. att bankens roll som hävstång för nordiska projekt blir beroende av dess möjligheter att binda sig för mer riskfyllda engagemang än existerande finansieringsinstitut normalt gör. Önskemål framförs även om representation i bankens kontrollorgan för de organisationer som arbetar på nordiskt plan.

I *Danmark* är remissopinionen splittrad med i stort sett lika fördelning mellan instanser som tillstyrker, avstyrker eller inte tar direkt ställning till förslaget att upprätta en nordisk investeringsbank.

Även i *Norge* är remissopinionen splittrad. Flera av de remissorgan som företräder näringslivet ställer sig skeptiska eller avvaktande till förslaget.

I *Finland* är remissorganen nästan genomgående positiva till förslaget. Enda *isländska* remissinstansen är mycket positiv.

4. Vissa författningsbestämmelser

Som har framgått tidigare skall Nordiska investeringsbanken anskaffa medel för sin utlåningsverksamhet såväl i som utanför de nordiska länderna. Av betydelse för bankens möjligheter till upplåning i Sverige, t. ex. genom utgivning av obligationer, är de kapitaltäckningsregler som till skydd för insättarna gäller för de svenska bankinstituten och de placeringsregler som försäkringsbolagen, allmänna pensionsfonden (AB-fonden) och andra institutionella placerare är bundna av.

Kapitaltäckningsreglerna för bankinstituten återfinns i 57 § lagen (1955:183) om bankrörelse (57 § ändrad senast 1975:227), 26 § lagen (1955:416) om sparbanker (26 § ändrad senast 1975:228) och 34 § lagen (1956:216) om jordbrukskasserörelsen (34 § ändrad senast 1975:229). Bestämmelserna, som är enhetligt utformade för samtliga typer av bankinstitut, har karaktär av placeringsregler med olika krav på täckning med eget kapital, för sparbankernas del egna fonder, allt efter placeringens art. De innebär i huvudsak följande. Bankinstitutens tillgångar är indelade i fyra riskgrader. Den lägsta riskgraden omfattar placeringar med ingen eller ringa förlustrisk och i den högsta riskgraden ingår de mest riskbetonade tillgångarna. Placeringarna i lägsta riskgraden – betecknad som grupp A i lagtexten – är helt fria från krav på täckning med eget kapital. I denna riskgrad upptas bl. a. svenska stats- och kommunobligationer och hypoteksobligationer och obligationer utgivna av kreditaktiebolag samt andra fordringar för vilka staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, svenskt bankinstitut eller vissa andra rättssubjekt, däribland kreditaktiebolag (t. ex. Sveriges investeringsbank aktiebolag), svarar. Tillgångarna i nästa riskgrad (grupp B), bl. a. andra fullgoda obligationer än dem som förts till grupp A, skall täckas med 1 % eget kapital. Tillgångarna i grupp C skall täckas med 4 % eget kapital. Till den högsta riskgraden, grupp D, förs alla tillgångar som inte förts till någon av de andra riskgraderna. Kapitaltäckningskravet för denna riskgrad är 8 %. Det samlade kravet på eget kapital som gäller för ett bankinstitut erhålls genom att kapitalkraven för institutets olika tillgångar läggs samman.

Med affärsbanks eget kapital avses aktiekapital, reservfond, dispositionsfond och vinstbalans som fastställts av bolagsstämman. Med centralkassas och jordbrukskassas eget kapital avses insatskapital, reservfond, dispositionsfond och fastställd vinstbalans. Sparbanks egna fonder är grundfond, reservfond och garantifond.

Placeringsregler för de enskilda livförsäkringsbolagen finns i 274 § lagen

(1948:433) om försäkringsrörelse (274 § ändrad senast 1973:934). Enligt dessa regler skall vid varje tidpunkt ett belopp som motsvarar försäkringsfonden för livförsäkringar vara redovisat i vissa slag av värdehandlingar. I förteckningen i 274 § upptas bl. a. obligationer och andra skuldförbindelser som har utfärdats eller garanterats av staten eller av sådan svensk kommun som har erhållit regeringens tillstånd till att ta upp eller garantera lånet, obligationer som är utfärdade av Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa eller vissa andra kassor, Sveriges investeringsbank aktiebolag eller av kreditaktiebolag som står under bankinspektionens tillsyn, fordringsbevis som har utfärdats av riksbanken, svenskt bankaktiebolag, svensk sparbank eller centralkassa för jordbrukskredit, med undantag för förlagsbevis (dvs. sådana för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar som medför rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare), och obligationer som har utfärdats av svenskt industriföretag och som offentligen har bjudits ut av svenskt bankaktiebolag eller Sveriges investeringsbank aktiebolag. Redovisning får också ske i inhemska eller utländska värdehandlingar som till sin art eller den säkerhet de erbjuder kan anses jämförliga med de nu angivna. Från huvudregeln om vilka värdehandlingar som är godtagbara placeringsobjekt görs det undantaget att ett belopp som motsvarar högst en tiondel av livförsäkringsfonden får placeras fritt, dock inte i aktier.

Placeringsregler som motsvarar 274 § finns i 12 § reglementet (1959:293) angående allmänna pensionsfondens förvaltning (12 § ändrad senast 1973:503), 9 § reglementet (1961:265) angående förvaltningen av riks försäkringsverkets fonder (9 § ändrad senast 1975:481), 2 § reglementet (1962:401) angående förvaltningen av de allmänna försäkringskassornas fonder för den obligatoriska och den frivilliga sjukförsäkringen (2 § ändrad senast 1973:934), 24 § lagen (1972:262) om understödsföreningar och 57 § lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring (57 § ändrad 1973:934). Skillnader i förhållande till 274 § lagen om försäkringsrörelse är i flera av bestämmelserna, bl. a. i reglementet angående AP-fondens förvaltning, att medel kan placeras även i förlagsbevis, som offentligen har bjudits ut av svenskt bankaktiebolag eller Sveriges investeringsbank aktiebolag och att obligationer som svensk affärsbank eller investeringsbanken offentligen har bjudit ut är generellt godtagbara som placeringsobjekt. Fråga kan vara antingen om obligationer, som investeringsbanken har utfärdat och bjudit ut, eller om obligationer som har utfärdats av annat, svenskt eller utländskt företag och offentligen bjudits ut av affärsbank eller investeringsbanken.

5 Föredraganden

5.1 Frågan om godkännande av överenskommelsen om upprättandet av Nordiska investeringsbanken

Tanken på en nordisk investeringsbank är inte ny. Den har med jämna mellanrum diskuterats under 1950- och 1960-talen. När de nordiska ländernas regeringar år 1975 beslöt att åter aktualisera frågan om ett fastare finansiellt samarbete dem emellan skedde det i övertygelsen att tiden nu var mogen för ett sådant steg. Flera faktorer bidrog till detta beslut. Alla de nordiska länderna uppträder som låntagare på den internationella kapitalmarknaden och det står klart att finansieringen av nyinvesteringar till en del måste ske via kapitalimport. Enligt min mening kan en nordisk investeringsbank få en väsentlig uppgift i detta sammanhang. En av de nordiska staterna ägd bank med ett betryggande grundkapital måste rimligtvis få en sådan kreditvärdighet att den framgångsrikt kan uppträda på den internationella kreditmarknaden och erhålla lån på konkurrenskraftiga villkor.

När frågan diskuterades inom Nordiska ministerrådet stod det på ett tidigt stadium också klart att det fanns en gemensam önskan i de nordiska ländernas regeringar att genomföra förslaget. Banken ansågs kunna bli av nytta för vart och ett av länderna och samtidigt stimulera samarbetet mellan dem. Genom att ställa krediter till förfogande för projekt och export av nordiskt intresse kan banken främja nordiskt samarbete och stärka de nordiska länderna ekonomiskt.

Förslaget att upprätta en nordisk investeringsbank bör ses i ljuset av de strävanden som görs inom ramen för ministerrådet och Nordiska rådet att på skilda områden aktivera och konkretisera samarbetet. Banken blir därvid också en kompletterande del i ett mönster där andra samarbetsområden utgörs exempelvis av industri- och energipolitik, arbetsmarknadsfrågor och regionalpolitik.

En del remissinstanser har ställt frågan vad en nordisk investeringsbank skulle kunna utträta som inte redan existerande kreditinstitut kan finansiera ensamma eller i samverkan. Jag har redan, bl. a. med hänvisning till en nordisk investeringsbanks internationella kreditvärdighet, gett ett svar på denna fråga. Jag vill tillägga att banken blir den enda institution på kreditmarknaden som medvetet söker föra det nordiska samarbetet vidare. Det är min uppfattning att redan förekomsten av en sådan bank skapar incitament till samnordiska industri- och utvecklingsprojekt.

Krediter kan givetvis inte beviljas enbart på den grunden att ett projekt kan presenteras som nordiskt. Sedvanliga affärs- och bankmässiga hänsyn måste självfallet, som framgår av överenskommelsen, tas vid kreditbedömningen. Bankens egen kreditvärdighet skulle annars kunna ifrågasättas.

Sammanfattningsvis finner jag alltså att en nordisk investeringsbank fyller en viktig funktion och hemställer att regeringen föreslår att riksdagen godkänner överenskommelsen om att upprätta en sådan bank.

5.2 Frågan om Sveriges andel av Nordiska investeringsbankens grundkapital

Enligt stadgarna skall bankens grundkapital uppgå till 400 milj. SDR (särskilda dragningsrätter), vilket motsvarar drygt 2 miljarder kr. Sveriges andel härav (45 %) utgör 180 milj. SDR eller ca 925 milj. kr. Kursen på 1 SDR var den 14 januari 1976 5,15 kr.

Varje deltagande stat skall ställa en fjärdedel av sin andel av grundkapitalet till bankens förfogande vilket för Sveriges del utgör 45 milj. SDR eller ca 230 milj. kr. Beloppet skall göras tillgängligt för banken i tre lika stora poster 2, 14 och 26 månader efter överenskommelsen och stadgarnas ikraftträdande. Detta betyder att Sverige, enligt vad som nu kan förutses beträffande tidpunkten för ikraftträdandet, har att ställa motvärdet i kr. till 15 milj. SDR, eller f. n. ca 77,25 milj. kr., till bankens förfogande vart och ett av budgetåren 1976/77, 1977/78 och 1978/79. Bankens styrelse kan anmoda om inbetalning av resterande del av varje lands andel i grundkapitalet om det behövs för att uppfylla bankens skuldförpliktelser.

Jag föreslår att svenska staten påtar sig betalningsansvaret för Sveriges andel av grundkapitalet samt att ett reservationsanslag om 80 milj. kr. tas upp under sjunde huvudtiteln för budgetåret 1976/77. Detta belopp inkluderar viss reserv för eventuella förändringar i kronans värde i förhållande till SDR.

5.3 Frågan om ändringar i vissa författningar

Upprättandet av banken aktualiserar frågan om bankens och dess personals rättsliga ställning i de nordiska länderna. Liknande internationella organ som har upprättats utanför den nordiska kretsen har i allmänhet genom avtal mellan de deltagande länderna tillförsäkrats immunitet mot rättsliga åtgärder och vissa förmåner av annat slag. Också organets anställda och medlemsstaternas representanter i dess beslutande organ brukar tillförsäkras särskilda förmåner. Överenskommelsen om Nordiska investeringsbanken innehåller få bestämmelser av detta slag. I ett par avscenden har det emellertid varit nödvändigt att i överenskommelsen reglera bankens rättsliga ställning. Sålunda föreskrivs att banken skall vara en juridisk person med samma rättsliga ställning i de avtalsslutande länderna som inhemska juridiska personer med verksamhet som kan jämföras med den som banken bedriver. Det medför bl. a. att de särskilda bestämmelser om utländska

rättssubjekt som finns i svensk lagstiftning, exempelvis i lagen (1916:156) om vissa inskränkningar i rätten att förvärva fast egendom m. m., inte blir tillämpliga på banken. Banken har också tillförsäkrats vissa andra förmåner i överenskommelsen. Den är i viss utsträckning undantagen från betalningsrestriktioner och kreditpolitiska åtgärder. Vidare är banken befriad från direkt beskattning samt från stämpelavgifter och andra avgifter i samband med låneavtal där banken är gäldenär.

I övrigt innehåller överenskommelsen inte några bestämmelser om immunitet och privilegier för banken, dess personal eller andra funktionärer i banken.

En svensk ratifikation av överenskommelsen förutsätter att dess bestämmelser om förmåner för banken införlivas med svensk rätt. Detta bör lämpligen ske genom ett tillägg till lagen (1966:664) med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier (omtryckt 1973:1204).

Enligt 3 § lagen om immunitet och privilegier åtnjuter vissa i paragrafen uppräknade internationella organ immunitet och privilegier enligt vad som har bestämts i stadga eller avtal som är i kraft i förhållande till Sverige. Om riksdagen godkänner överenskommelsen, bör överenskommelsens bestämmelser om förmåner för banken införlivas med svensk rätt genom att banken tas upp bland de organ som är berättigade till immunitet och privilegier enligt 3 § i lagen.

Som framgår av det föregående skall Nordiska investeringsbanken finansiera sin utlåningsverksamhet genom kapitaltillskott från de deltagande länderna och genom att låna upp medel såväl i som utanför de nordiska länderna. Den avsedda möjligheten till upplåning i Sverige, t. ex. genom att Nordiska investeringsbanken ger ut obligationer, aktualiserar ändringar dels i de kapitaltäckningsregler som till skydd för insättarna gäller för de svenska bankinstituten, dels i de placeringsregler som gäller för försäkringsbolagen, AP-fonden och andra institutionella placerare.

Enligt kapitaltäckningsreglerna delas bankinstitutens tillgångar in i olika riskgrader med olika krav på täckning av eget kapital. I den lägsta-riskgraden, som omfattar placeringar med ingen eller ringa förlustrisk, krävs det ingen kapitaltäckning alls för placeringarna. Till sådana placeringar hör bl. a. svenska stats- och kommunobligationer och obligationer som utges av Sveriges investeringsbank aktiebolag eller annat kreditaktiebolag samt andra fordringar för vilka staten, kommun, bankinstitut eller kreditaktiebolag, bl. a. investeringsbanken, svarar. Enligt min mening saknas det anledning att från kapitaltäckningssynpunkt behandla fordran mot Nordiska investeringsbanken strängare än sådan fordran som f. n. omfattas av den lägsta riskgraden. Jag förordar därför att kapitaltäckningsreglerna i banklagstiftningen ändras så att bankinstituts placering såväl i fordran för vilken Nordiska investeringsbanken svarar som i sådan fordran eller garantiförbindelse som har säkerställts av fordran på nämnda inrättning blir fri från krav på kapitaltäckning.

Enligt de regler som gäller för livförsäkringsbolagen, AP-fonden och vissa andra institutionella placeringar måste kapitalmedlen i huvudsak placeras i värdehandlingar av vissa slag (se avsnitt 4). För att det skall bli formellt möjligt för de olika kapitalplacerande instituten att förvärva värdepapper som utges av Nordiska investeringsbanken krävs det att placeringsreglerna för dessa institut ändras. Jag förordar att sådana ändringar görs. Riktningen bör därvid vara att Nordiska investeringsbanken i alla de berörda författningarna skall behandlas på samma sätt som Sveriges investeringsbank aktiebolag.

En förutsättning för att de svenska kapitaltäckningsreglerna och placeringsreglerna ändras i enlighet med vad jag nu har förordat bör givetvis vara att motsvarande ändringar görs i de övriga nordiska länderna i den mån där förekommer liknande regler. Enligt vad jag har erfart avser man i de övriga nordiska länderna att i den mån det behövs göra motsvarande författningsändringar i samband med att överenskommelsen genomförs.

Utöver de föreslagna ändringarna bör med anledning av den nya regeringsformen vissa jämkningar göras i några av författningarna. Det förhållandet att postbanken har uppgått i Post- och Kreditbanken, PK-banken, föranleder justeringar i reglementet (1959:293) angående allmänna pensionsfondens förvaltning.

Lagändringarna bör träda i kraft samtidigt med överenskommelsen om banken. Det bör därför få ankomma på regeringen att bestämma om ikraftträdandet av lagändringarna.

I enlighet med vad jag nu har anfört har upprättats förslag till ändringar i berörda författningar. Härvid har samråd skett med cheferna för berörda departement.

6 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

dels att

1. godkänna överenskommelsen den 4 december 1975 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om upprättande av Nordiska investeringsbanken,

2. godkänna att svenska staten ikläder sig betalningsansvaret för Sveriges andel, uppgående till 180 000 000 SDR av bankens grundkapital,

3. godkänna att en fjärdedel av Sveriges andel eller 45 000 000 SDR ställs till bankens förfogande inom överenskomna tidsfrister,

4. till Nordiska investeringsbanken för budgetåret 1976/77 under sjunde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 80 000 000 kr.,

dels att antaga förslagen till

5. lag om ändring i lagen (1966:664) med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier.

6. lag om ändring i lagen (1955:183) om bankrörelse,
7. lag om ändring i lagen (1955:416) om sparbanker,
8. lag om ändring i lagen (1956:216) om jordbrukskasserörelsen,
9. lag om ändring i lagen (1948:433) om försäkringsrörelse,
10. lag om ändring i reglementet (1959:293) angående allmänna pensionsfondens förvaltning,
11. lag om ändring i reglementet (1961:265) angående förvaltningen av riksförsäkringsverkets fonder,
12. lag om ändring i reglementet (1962:401) angående förvaltningen av de allmänna försäkringskassornas fonder för den obligatoriska och den frivilliga sjukförsäkringen,
13. lag om ändring i lagen (1972:262) om understödsföreningar,
14. lag om ändring i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring.

7 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

Överenskommelse om upprättandet av Nordiska investeringsbanken

Danmarks, Finlands, Islands, Norges och Sveriges regeringar, vilka önskar stärka och ytterligare utbygga samarbetet mellan de nordiska länderna, har ingått följande överenskommelse:

Artikel 1

Nordiska investeringsbanken, nedan kallad banken, upprättas med uppgift att ge lån och ställa garantier på bankmässiga villkor och i överensstämmelse med samhällsekonomiska hänsyn för genomförandet av investeringsprojekt och export av nordiskt intresse. Banken skall ha ställning som juridisk person.

Artikel 2

Bankens verksamhet skall bedrivas i överensstämmelse med de stadgar som bifogas denna överenskommelse. Dessa stadgar kan ändras genom beslut av Nordiska ministerrådet, dock icke så att förekommande borgenärs säkerhet minskas. Nordiska rådet skall beredas tillfälle att yttra sig över förslag till stadgeändringar av principiell betydelse för bankens ändamål, verksamhet och drift.

Artikel 3

Bankens grundkapital tillskjutes av avtalsparterna. Ökning av grundkapitalet sker genom beslut av Nordiska ministerrådet efter framställning från bankens styrelse.

Grundkapitalets storlek, möjligheten till ökning av kapitalet och fördelningen mellan de deltagande länderna behandlas i stadgarna § 2.

Artikel 4

Bankens huvudsäte skall vara i Helsingfors.

Artikel 5

Banken skall i var och en av de stater som är avtalspart erhålla samma rättsställning som inhemska juridiska personer med verksamhet som kan jämföras med den som banken bedriver.

Banken skall undantagas från betalningsrestriktioner och kreditpolitiska åtgärder, som hindrar eller försvårar infriandet av bankens förpliktelser i något avseende.

Bankens tillgångar och intäkter skall vara fria från all direkt beskattning.

Banken skall vara befriad från stämpelavgifter och andra avgifter till det

allmänna vid låneavtal där banken är gäldenär. Har dylika avgifter uttagits skall de på begäran återbetalas.

Artikel 6

Nordiska ministerrådet kan besluta att banken skall träda i likvidation med tillämpning av den ordning som angivits i stadgarna § 14.

Artikel 7

Varje medlemsland kan säga upp överenskommelsen genom att avge en förklaring härom till den norska regeringen, vilken genast underrättar Nordiska ministerrådet och bankens styrelse härom. Uppsägningen träder i kraft tidigast vid utgången av det räkenskapsår som följer närmast på det år uppsägningen ägde rum.

Om Nordiska ministerrådet efter mottagandet av uppsägningen icke beslutar om bankens likvidation, skall det senast innan uppsägningen träder i kraft fastställa hur förhållandet mellan banken och det utträdande medlemslandet skall avvecklas. Härvid skall säkerställas att det utträdande landet alltiämt ansvarar i samma mån som övriga parter för de av bankens förpliktelser som förelåg vid ifrågavarande lands utträde.

Artikel 8

Denna överenskommelse skall ratificeras och ratifikationsinstrumenten snarast möjligt deponeras i norska utrikesdepartementet.

Överenskommelsen skall vara deponerad i norska utrikesdepartementet och bestyrkta avskrifter skall av det norska utrikesdepartementet tillställas var och en av de avtalslutande staterna.

Överenskommelsen och de i artikel 2 angivna stadgarna träder i kraft den dag Nordiska ministerrådet bestämmer efter det att samtliga avtalslutande staters ratifikationsinstrument deponerats.

Till bekräftelse härav har de fem staternas befullmäktigade ombud undertecknat denna överenskommelse.

Som skedde i Köpenhamn den 4 december 1975 i ett exemplar på danska, finska, isländska, norska och svenska språken, vilka samtliga texter har samma vitsord.

For Danmarks Regering	Ivar Nørgaard
Suomen Hallituksen puolesta	Kristian Gestrin
Fyrir Ríkisstjórn Íslands	Sigurður Bjarnason
For Norges Regjering	Bjartmar Gjerde
För Sveriges Regering	Kjell-Olof Feldt

Stadgar för Nordiska investeringsbanken

Danmarks, Finlands, Islands, Norges och Sveriges regeringar har genom överenskommelse den 4 december 1975 beslutat upprätta en nordisk investeringsbank. För investeringsbanken gäller följande föreskrifter:

Ändamål

§ 1

Nordiska investeringsbanken, nedan kallad banken, har till ändamål att ge lån och ställa garantier på bankmässiga villkor och i överensstämmelse med samhällsekonomiska hänsyn för genomförandet av investeringsprojekt och export av nordiskt intresse.

Kapital

§ 2

Bankens grundkapital uppgår till 400 miljoner SDR.

SDR definieras i överensstämmelse med de värderingsregler som Internationella valutafonden fastställt med giltighet från och med den 1 juli 1974.

Om dessa värderingsregler ändras, avgör styrelsen i vad mån banken skall följa de nya reglerna.

Av grundkapitalet tecknar sig danska staten för 88 miljoner SDR, finska staten för 64 miljoner SDR, isländska staten för 4 miljoner SDR, norska staten för 64 miljoner SDR och svenska staten för 180 miljoner SDR.

Ökning av grundkapitalet sker genom beslut av Nordiska ministerrådet efter framställning av bankens styrelse. Ökningen av grundkapitalet fördelas mellan länderna i enlighet med den vid varje tidpunkt av Nordiska ministerrådet fastställda fördelningsnyckeln för gemensam nordisk finansiering.

§ 3

Varje fördragsslutande stat ställer en fjärdedel av det i grundkapitalet tecknade beloppet till bankens förfogande i tre lika stora poster 2, 14 och 26 månader efter dessa stadgars ikraftträdande. Inbetalningarna sker efter anmodan från banken.

Anmodan om inbetalning av återstoden av det tecknade kapitalet sker i den mån styrelsen finner nödvändigt för att uppfylla bankens skuldförpliktelser.

§ 4

De i § 3 angivna inbetalningarna verkställs i respektive lands nationella

valuta eller i annan konvertibel valuta på grundval av SDR-kursen vid betalningstillfällena.

§ 5

Banken anskaffar för utlåning avsett kapital genom upplåning såväl i som utanför de fem staterna.

Även det enligt § 3 inbetalade kapitalet kan användas för utlåning.

Verksamhet

§ 6

Banken kan ge lån och ställa garantier upp till ett sammanlagt belopp motsvarande 250 procent av grundkapitalet.

För beviljande av lån eller garanti bör betryggande säkerhet ställas, såvida icke nödvändig säkerhet med hänsyn till omständigheterna likväl anses föreligga.

Banken kan dessutom vidtaga andra åtgärder som har samband med dess verksamhet och som är nödvändiga eller önskvärda för att främja dess ändamål.

Banken bör samarbeta med andra kreditinstitut och berörda offentliga och privata organ.

§ 7

Bankens verksamhet bedrivs enligt de i § 1 fastställda principerna samt i enlighet med följande riktlinjer:

a) Lån eller garanti bör icke beviljas om låne- eller garantitagarens stat motsätter sig detta.

b) Upplåning och placering av medel i de nordiska länderna äger rum i samförstånd med berörda lands myndigheter.

c) Banken skall i sin verksamhet eftersträva ett sådant överskott att fondbildning och skäligen förräntning av det enligt § 3 inbetalade kapitalet möjliggöres.

d) Banken kan under särskilda omständigheter förvärva aktier eller annan egendom för undvikande av förlust.

e) Banken skall i all den utsträckning som är praktiskt möjlig säkra sig mot kursrisk.

§ 8

Bankens överskott överföres till en reservfond tills dess denna uppgår till ett belopp som motsvarar 10 procent av grundkapitalet. Därefter beslutar Nordiska ministerrådet efter förslag av styrelsen om fördelning av överskottet mellan reservfonden och medel för utdelning på grundkapitalet.

§ 9

Bankens räkenskaper föres i SDR. Räkenskapsåret följer kalenderåret. Bankens årsrapport och årsbokslut skall översändas till Nordiska ministerrådet.

Administration

§ 10

Banken har en styrelse, en verkställande direktör och den övriga personal som är nödvändig för att verksamheten skall kunna drivas.

§ 11

Styrelsen utövar bankens samtliga befogenheter men kan i den utsträckning som finnes ändamålsenlig överlåta dem till direktören.

Styrelsen består av tio ledamöter, av vilka varje stat utser två ledamöter för en period av högst fyra år. Varje stat utser vidare, enligt samma principer, en suppleant för varje ledamot.

Styrelsen väljer för en period av två år en ordförande och en vice ordförande. Ordförande- och vice ordförandeposterna växlar mellan representeranter för staterna.

Styrelsen sammanträder när ordföranden så bestämmer eller när minst två styrelseledamöter eller direktören begär det.

Styrelsen är beslutsför när minst åtta ledamöter eller röstberättigade suppleanter deltar. Varje ledamot har en röst; suppleant är röstberättigad endast i ledamots frånvaro. Såsom styrelsens beslut gäller den ståndpunkt till vilken minst sju av de röstberättigade ansluter sig. Beslut kan också fattas genom skriftlig procedur.

§ 12

Verkställande direktören leder bankens löpande verksamhet och skall följa de riktlinjer och anvisningar som styrelsen har gett.

Direktören utses av styrelsen för en tid av högst fem år varje gång. Han får icke vara ledamot eller suppleant i styrelsen men deltar i dennas sammanträden utan rösträtt.

Vid upptagande och beviljande av lån tecknas bankens firma av en ledamot av styrelsen och direktören eller i hans frånvaro den styrelsen bemyndigar. I andra fall tecknas bankens firma av direktören eller den styrelsen bemyndigar.

Övriga bestämmelser

§ 13

En kontrollkommitté upprättas med uppgift att kontrollera att bankens verksamhet bedrivs i överensstämmelse med stadgarna. Kommittén svarar

för revisionen och avger årligen revisionsberättelse till Nordiska ministerrådet.

Kommittén består av tio ledamöter. En representant för varje stat utses av Nordiska ministerrådet och fem representanter utses av Nordiska rådet. Kommitténs ledamöter utses för en period av högst två år. Ordförandeskapet innehas, om inte ministerrådet beslutar annat, av den av ministerrådet utsedde representanten för det land som innehar ordförandeskapet i ministerrådet.

§ 14

Om Nordiska ministerrådet beslutar att banken skall träda i likvidation, utser ministerrådet de personer som skall förestå avvecklingen.

Medlemsstaterna ansvarar för bankens förpliktelser med den icke inbetalade delen av grundkapitalet intill dess samtliga förpliktelser gentemot borgenärerna har täckts. Innan så skett kan ingen del av bankens inbetalade grundkapital eller reservfond utbetalas till medlemsstaterna. Eventuellt över- eller underskott i banken fördelas på medlemsstaterna i förhållande till deras samlade andel av grundkapitalet.